

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

ÎN ACEST NUMĂR:

Nici o zi fără ceva nou

de Ion Manu
pag. 3-a

Așa începe dragostea

— Fragment din romanul „Frații Erșov” —
de Vsevolod Kocetov
pag. 4-a

Aureola științei sovietice

— O anchetă a ziarului „New York Times” —
pag. 7-a

Pavilionul expoziției „România pe drumul socialismului” deschisă în parcul „Gorki” din Moscova

BRAVO, ROMÂNIA!

Impresii despre expoziția românească de la Moscova

A trecut o săptămână de la deschiderea expoziției românești din parcul „Gorki” și numărul vizitatorilor se ridică acum în medie la 10.000 pe zi. Cifra aceasta, elocventă prin ea însăși, este cu atât mai concludentă dacă avem în vedere că în această perioadă a anului capitala Uniunii Sovietice este foarte bogată în expoziții. Astfel, în afară de Expoziția realizării economiei naționale a U.R.S.S., la Moscova funcționează o expoziție a sticlei cehoslovace, o mare expoziție industrială poloneză, expoziția americană — ca să nu amintim decât pe cele mai mari. Pe drept cuvânt, corespondentul agenției A.D.N. spunea că după ce a fost orașul filmului, Moscova a devenit acum orașul expozițiilor.

Expoziția noastră exercită o mare putere de atracție în primul rând asupra nenumăraților prieteni pe care poporul român îi are la Moscova, ca și pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice. Cred că nu exagerez dacă afirm că cei care au fost în ultimii 15 ani în țara noastră au vizitat printre cei dintâi expoziția. Foști ostași și ofițeri sovietici — care au luat parte la luptele pentru eliberarea României, specialiști care ne-au ajutat la refacerea și dezvoltarea economiei naționale, turiști care au vizitat în ultimii ani țara noastră s-au grăbit să vină și să regăsească în pavilionul expoziției

atmosfera românească, să vadă cum s-a dezvoltat țara noastră în acești ani. Foarte mulți au venit cu soțiile, copiii sau prietenii, cărora au ținut să le arate „pe viu” înfățișarea țării de care-i leagă atâtea amintiri plăcute.

Li recunoști ușor: sînt cei care se transformă pe nesimțite în ghizi involuntari, care prin întreaga lor atitudine te fac să înțelegi că se simt aici mai mult decât niște vizitatori obișnuiți.

Să vă fac cunoștință cu unul dintre ei: pilotul Vladimir Nikolaici Nazin. E o namilă de om, cu miini mari și viguroase, cu o privire deschisă, inteligentă.

— Am cunoscut țara dumneavoastră încă în anul 1944. Necesitățile de serviciu m-au făcut s-o cunosc din nord — de la Botoșani și pînă la Ploești, Sibiu și Timișoara. Ca pilot am fost și în anul următor în România și de aceea cred că sînt în măsură să spun că această expoziție exprimă numai parțial marile progrese realizate de țara dumneavoastră. În realitate, ele sînt cu mult mai mari.

Interesantă este, cred, poziția de pe care vizitatorii sovietici privesc și judecă expoziția noastră. Ei nu o privesc din afară, ca un lucru strict documentar, ci ca pe ceva apropiat și foarte important, care-i privește și pe ei direct. Și în această împrejurare se exprimă

înalta conștiință socialistă, solidaritatea cu toate popoarele socialiste de care este animat cetățeanul sovietic.

Citeva exemple, luate la întimplare din cartea de impresii, vor face probabil mai accesibilă cititorului această idee.

„Mă bucur din toată inima de succesele dumneavoastră în construcția pașnică. Doresc întregului popor succese și mai mari” — scrie muncitorul I. Ivanov.

„Vizitarea acestei expoziții mi-a făcut bucurie. Ea ne dă posibilitatea să cunoaștem îndeaproape marile realizări ale poporului român care, sub conducerea partidului marxist-leninist al clasei muncitoare, construiește socialismul” — E. Afanasenko.

Citeva pagini mai încolo găsim următoarea notație semnată: „Căpitan Nogovișin, un prieten sincer al poporului român”:

„Am vizitat cu mult interes expoziția și sînt într-un tot de acord cu aprecierea tovarășului ministru al Învățămîntului R.S.F.S.R., Afanasenko. Victoriile poporului român, care pășeste hotărît înainte pe calea socialismului, ne umplu inimile de bucurie. Dragi prieteni români, victoriile voastre sînt și victoriile noastre. Noi și voi sîntem frați și de aceea sîntem tot așa de bucuroși de succesele voastre”.

Am mai putea reproduce și multe alte notații asemănătoare de care e plină cartea de impresii. Un amănunt emoționant: unele dintre ele sînt scrise de-a dreptul în limba română — e drept nu fără greșeli de gramatică și de ortografie — dar în această împrejurare ele nu împieteză de loc asupra valorii mesajului pe care-l cuprind.

★

Orice expoziție este și un prilej de a studia psihologia vizitatorilor. Din ceea ce le atrage în mod deosebit atenția, din comentariile pe care le fac, îți dai seama de formația vizitatorilor, de personalitatea lor, de sfera preocupărilor lor.

În cazul nostru această observație confirmă din nou conștiința politică a cetățeanului sovietic, remarcabila lui capacitate de discernămint, care nu se lasă înșelată nici de aparențe nici de efecte exterioare și știe să pătrundă de fiecare dată în esența lucrurilor.

Am în vedere anume comentariile pe care le-am surprins și prin care unii din

Victor Ruzu

(continuare în pag. 10-a)

Un pictor și-a găsit personajele ..

În ultimul număr din „Tvorectvo” pictorul O. Vereiski povestește cu multă culoare — dacă ne putem exprima așa — marea aventură a căutării personajelor potrivite pentru ilustrarea romanului „Pe Donul liniștit” de Șolohov.

Intruicil relatarea e extrem de elocventă prin ea însăși, ne îngăduim s-o redăm ca atare, orice comentariu fiind de prisos.

„Pe Donul liniștit” — arată pictorul — cuprinde o perioadă extrem de vastă și importantă, plină de evenimente revoluționare... Una din cele mai mari greutăți de care se lovește ilustratorul cărții, este împrejurarea că cititorul și-a format aprioric o imagine despre unul sau altul din eroi și îi vede în felul lui. Propunându-i o variantă personală, pictorul riscă să-l dezamăgească. Iar misiunea lui e cu atât mai grea cu cât personajul creat de autor e mai veridic. O altă greutate a fost aceea născută de întinderea perioadei descrise de Șolohov. În acest răstimp eroii romanului s-au maturizat, au trecut prin situații care le-a schimbat psihologia sau pur și simplu au îmbătrânit. De aceea personajele nu puteau să aibă portrete precizate o dată pentru totdeauna...

Aciunea romanului se desfășoară nu numai pe Don ci și în multe alte locuri. Îi sint foarte recunosători lui Mihail Șolohov pentru că mi-a indicat locurile pe unde trebuia să-mi îndrept investigațiile și oamenii care au participat la o seamă de evenimente descrise în roman. În călătoria prin stanițele de pe Don nu am desenat atita cât am observat, căutând să-mi imaginez cât mai limpede atmosfera unui eveniment sau altul. Căutarea personajelor am continuat-o apoi la Moscova... În cei doi ani cât am lucrat la ilustrarea romanului, am rătăcit pe străzi, privind atent la toți trecătorii, aflând trăsăturile caracteristice Axiniei sau lui Grigori, Nataliei sau lui Piotr. Pe Grigori și Pantelei Melehov i-am găsit destul de ușor, în oameni pe care-i cunoșteam mai de mult. Când cu atenție indicațiile luconice despre înfățișarea lui Mișka Kășevoi, am ajuns la concluzia că el trebuie să semene cu tânărul Alexandr Tvardovski.

Dacă personajele masculine le-am găsit astfel relativ repede, în schimb eroinele romanului mi-au dat multă bătaie de cap. Cel mai mult am căutat-o pe Axinia. Era destul de greu să mă apropii pe stradă de o femeie necunoscută și să intru în vorbă cu ea. Așa încît am pierdut câteva Axinii splendide. În cele din urmă — portretul Axiniei, rezultat al unor lungi căutări, a însumat trăsăturile a patru femei care mi-au pozat și a multor altora care nu mi-au pozat.

De un real folos mi-au fost materialele din arhiva Muzeului Lenin, Muzeului Revoluției și Muzeului Armatei Sovietice. Cu multă greutate am găsit aici portretele lui Podtelkov și Krivoșikov, eroi ai războiului civil. În schimb am aflat cu destulă ușurință portretele citorva generali albi — dat fiind că generalii se fotografiau des și cu plăcere...

Un colhoznic poet

PE PĂMÎNTURILE DESTĚLENITE

de T. Solodar

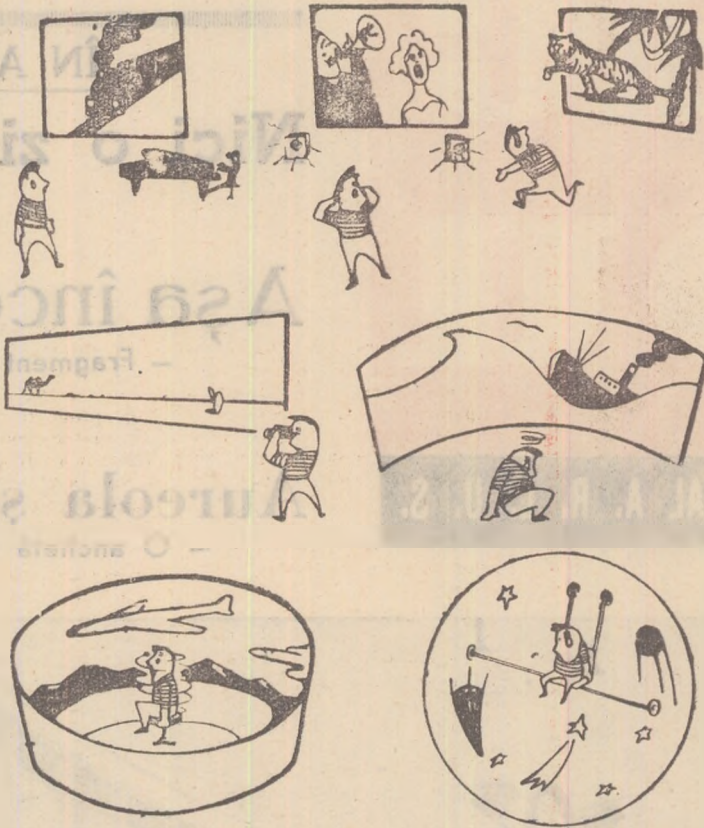
din colhozul „Facia comunismului”

Bogate-s holdele de aur,
Pe-ntinsul plai destelenit,
Prin tine om sovietic, faur,
Altaiu-ntreg a-ntinerit!
Și de pe arii, citu-i zarea,
Vin tumultuoase ca un riu.
Convoaie lungi purtînd che-
marea:

„Dați țării noastre mări de grîu!”
Iar cîntul aripa-și desface
Năvalnic se înalță-n zbor
În timp ce mări de aur sacii
Revarsă sub elevatori!...

În românește de M. C.

BREMARI

Ecraful ieri, astăzi și mâine, sau scepticul la cinema.
desen de Ef. Skakalski

Răsunetul artei sovietice

În clipa de față un mare număr de artiști sovietici întreprind turnee în cele mai diverse regiuni ale globului. Un grup de 15 dansatori de la Boșoi Teatră da spectacole în Australia și Noua Zeelandă. Un alt grup și-a încheiat recent turneul în America de Sud. Timp de două luni, acești balerini sovietici, tot 15 la număr, au dat spectacole în opt țări. Peste 50 de dansatori ai Teatrului de operă din Leningrad au plecat în Bulgaria. Ei vor prezenta selecțiuni din „Lacul lebedelor” de Ceaikovski la Sofia, Varna și în alte orașe.

Artiști turkmeni și tadjici au plecat în Afganistan, într-un turneu de trei săptămîni. Programul lor cuprinde cîntece și dansuri tadjice, turkmene și afgane. În ultimii ani, republicile sovietice din Asia Centrală și-au lărgit de altfel considerabil legăturile culturale cu străinătatea și, mai ales, cu Afganistanul.

La sfîrșitul lui septembrie, Italia va găzdui un ansamblu al Circuitului din Moscova compus din 55 de artiști, printre care dresorul Vladimir Durov și cîntărețul Karandaș. Spectacolele se vor întinde pe o durată de două luni.

Săptămîinile și Lunile prieteniei cu U.R.S.S. sau ale culturii sovietice, au devenit tradiționale în țările lagărului

socialist. În curînd va începe Luna prieteniei alban-sovietice. Cu acest prilej vor pleca la Tirana 30 de tineri artiști din diferite orașe sovietice.

O delegație culturală ucraineană se află în R.P. Ungara, unde au loc zilele culturii ucrainene.

Mai mulți muzicieni sovietici concertează în strainătate. Pianistul Iuri Brușkov, directorul Conservatorului din Leningrad, a plecat la Rio de Janeiro, pentru a face parte din juriul concursului internațional de pian. Cu același prilej, I. Brușkov va da și câteva recitaluri în Brazilia.

Un grup de soliști sovietici a fost invitat la Tîrgul de toamnă de la Leipzig.

Intr-o serie de țări sint acum deschise expoziții de artă plastică sovietică. În Japonia a fost inaugurată o mare expoziție de pictură sovietică. Proiectele de diplomă și lucrări ale studenților institutelor de artă „Repin” și „Surikov” sint expuse la Dresda. De mult succes se bucură expoziția de artă plastică sovietică deschisă la Belgrad. În cadrul expoziției de grafica internațională de la Ljubljana se află o secție rezervată graficienilor sovietici. U.R.S.S. participa de asemenea și la expoziția de ceramică de la Ostende (Belgia).

Programul unei mari reviste

Într-un articol intitulat „Novii mir”

astazi și mine”, scriitorul Alexandr Tvardovski, redactorul șef al acestei cunoscutе reviste sovietice, a împartășit cititorilor „Izvestiei” planurile colecției redacționale în legătură cu literatura de actualitate care va fi publicată pînă la sfîrșitul anului curent și în cursul anului 1960. Pînă la finele acestui an revista va termina publicarea năvelei „Din nou august” a scriitoarei Nina Ivanter și va mai publica năvelele „Căpitanul de pe „Smeliu” a tînărului scriitor V. Lipatov din orașul Cita și „Tarasik” de S. Gheorghievski, o povestire închinată unei tinere familii sovietice.

În ce privește planul pe 1960, Alexandr Tvardovski a arătat că în prima jumătate a anului revista va publica un nou roman de Konstantin Fedin intitulat „Focul”, care va fi ultima parte a trilogiei din care cele dintii volume sint „Primele bucurii” și „O vară neobișnuită”. Scriitoarea Vera Panova a făgăduit redacției o năvelă despre tineretul dintr-un mare oraș. Vl. Fomenko va publica în aceeași revistă romanul „Viața”, în care descrie întîmplări de pe șantierul unei mari hidrocentrale din sud, în timp ce un roman al lui E. Kazakievici „Vremuri noi” va înfățișa viața fre-

mălîndă a unui combinat metalurgic din răsăritul țării.

La începutul anului viitor „Novii mir” va începe publicarea romanului „Svetlana” de Natalia Davidova, prima lucrare de proporții mai mari a acestei tinere scriitoare. A Mariamov pregătește un al doilea volum de reportaje intitulat „Mergem spre răsărit”, consacrat ca și cel dintii dirjilor locuitorii ai Extremului nord.

Scriitorul Samuel Marșak a terminat pentru revistă povestirea autobiografică „Începutul vieții”, în care-și descrie copilăria, răsărea și începutul activității sale literare, precum și întîlnirile cu Gorki, Stasov, Șaliapin și alți oameni de literatură și artă care au jucat un rol important în formarea lui.

Ca și în cursul acestui an, „Novii mir” va acorda și în 1960 un spațiu important materialului memorialistic. În această ordine de idei vor fi publicate un nou ciclu de „Povestiri adevărate” de I. S. Isakov, continuarea eseurilor istorice ale lui E. I. Drabkina, amintiri de B. A. Engelhardt despre anii revoluției și războiului civil ș.a. De asemenea, redacția revistei intenționează să publice „Jurnale de scriitor”, între care jurnalele lui I. Ehrenburg, V. Ovecikin, M. Isakovski, Vera Inber, K. Vanșenkin, V. Nekrasov, I. Sokolov-Mikitov ș.a.

● „Rar se întîmplă ca un alt scriitor să-și fi împletit atît de strîns activitatea scriitoricească cu cea de revoluționar” — a scris Konstantin Fedin despre Alexandr Fadeev.

Pînă acum, însă, lucrările lui Fadeev n-au fost grupate, ci au apărut în ediții separate. În clipa de față, Editura de stat pentru literatură din Moscova pregătește o primă culegere de Opere alese în cinci volume.

În primele două volume vor fi incluse romanele „Infringerea”, „Ultimul din Udeghe” și „Tînăra gardă”. Volumul trei va cuprinde năvele, schițe, reportaje, scenarii de film. Tot în acest volum va fi publicat și romanul neterminat „Siderurgia”, cu toate însemnările scriitorului despre această lucrare.

Din volumul patru, A. Fadeev ne va apare ca un remarcabil teoretician literar, publicist și activist pe tărîm obștesc, ca un înflăcărat luptător pentru cauza păcii. Lucrările cuprinse în acest volum vor introduce cititorii în viața literară și socială dintre anii 1926-1956, prezentînd dezvoltarea literaturii sovietice și lupta scriitorului pentru o artă realistă.

Volumul cinci va însuma însemnări și scrisori ale scriitorului. Prima culegere de Opere alese ale lui A. Fadeev va apare sub redacția lui K. Fedin, E. Knipovici și V. Ozerov. Ea va fi publicată în curs de trei ani. Pînă la sfîrșitul anului curent vor apare primele două volume.

● Filiala din Leningrad a Academiei de Științe a U.R.S.S. a publicat în colecția „Monumente literare” lucrarea „Arthashastra” („Știința politicii”), tradusă pentru prima oară din sanscrită în limba rusă.

„Arthashastra” este un remarcabil tratat de politică și economie din vechea Indie. El cuprinde date despre oriînduirea de stat și situația politică și economică a vechii societăți indiene, alcătuiînd o adevărată enciclopedie a vieții acestei țări.

● Împăratul Etiopiei, Haile Selassie I, a vorbit la postul de radio Addis-Abeba despre rezultatele vizitei sale în cîteva țări prietene. În cuvîntarea sa Haile Selassie I a acordat un loc deosebit U.R.S.S., insistînd asupra uriașelor succese obținute de poporul sovietic în economie și cultură.

Caleidoscop umoristic

Era așa de aprigă în dorința ei de a fi frumoasă, încît nu mai inspira admirație ci teamă.

E original numai atita timp cît se știe privit.

Starea socială: frate de tenor.

De ce atunci cînd mama are o zi liberă e întotdeauna acasă, iar cînd doica are zi liberă nu e niciodată de găsit...?

— De ce să te însori cu dînsa dacă nu-ți place.

— Păi, are multă veselă...

(Din „Krokodil”)

● În apropiere de Tașkent, capitala R.S.S. Uzbece, a luat ființă un nou centru atomic. Localitatea Kibrai, aleasă în acest scop, se va transforma într-un oraș științific al savanților din Asia Centrală.

● Zilele acestea a avut loc prima ședință a Comitetului unional pentru aniversarea centenarului nașterii lui A. P. Cehov.

Scriitorul Konstantin Fedin, președintele comitetului, a făcut o scurtă informare despre manifestările care vor fi organizate în cinstea acestei date memorabile. În același timp el a arătat că, conform hotărîrii UNESCO, centenarul nașterii marelui scriitor rus va fi nu numai o sărbătoare a culturii sovietice, ci și a culturii universale.

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.93.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni 20 lei; pe un an, 40 lei.

Nici o zi fără ceva nou

— Progresul tehnic în industrie —

N-au trecut nici două luni de la plenara C.C. al P.C.U.S., care a trasat sarcini de primordală însemnătate pentru stimularea progresului tehnic în producție — și hotărârile luate au și rodit inițiative deschizătoare de mari perspective.

Sarcinile introducerii pe scară largă a mecanizării complexe și automatizării în industrie atîrnă nemijlocit de modul în care constructorii de mașini vor reuși să producă tipurile cele mai perfecționate de utilaje și echipament pentru formarea liniilor automate și pentru automatizarea completă a unor secții și chiar uzine întregi. Era deci, firesc, ca măsura înființării „comisiilor tehnice” să-i fi preocupat, în primul rînd, pe constructorii de mașini și mașini-unelte.

Ideea însăși a formării acestor comisii tehnice — alcătuite din reprezentanți ai conducerii întreprinderilor, ingineri, tehnicieni, muncitori — inovatori și specialiști de la institutele de cercetări științifice, de proiectări și construcții — oglindește una din trăsăturile caracteristice ale înaintării societății sovietice spre comunism; parțicparea tot mai activă a masei largi la conducerea producției. Apariția acestor comisii tehnice și, mai ales componența lor, atestă rolul hotărîtor pe care sînt chemați să-l joace lucrătorii specializați, de la cercetătorii științifici pînă la lăcătuși, strungari și frezori — ca reprezentanți ai unei adevărate opinii publice tehnice.

Iată, de pildă, ce a izbutit să facă, într-un timp atât de scurt, comisia tehnică înființată la cunoscuta fabrică moscovită „A.T.E.-1”, una din cele mai mari întreprinderi ale industriei electrotehnice din U.R.S.S. Aici, ca și în alte mari întreprinderi unde astfel de comisii au fost create cam în același timp, s-a dat posibilitatea tuturor muncitorilor să cunoască problemele ce urmau să fie examinate de comisii. Din capul locului s-a pornit cu intenția de a asocia întreaga masă la o acțiune care interesează la prima vedere numai pe specialiști. La ședințele comisiei tehnice a putut participa astfel orice lucrător din orice verigă a procesului de producție, de îndată ce avea ceva de spus pentru a atrage atenția asupra unei rămiri în urmă sau ceva de propus pentru a contribui la realizarea unui progres.

Pentru o bună organizare a discuțiilor, comisia s-a împărțit pe grupe. Fiecare grupă și-a propus să examineze situația anumitor fabricate, astfel încît, nici unul din produsele întreprinderii să nu fie trecut cu vederea. La prima ședință a uneia din grupe s-a hotărît examinarea nivelului tehnic al celor 26 de tipuri de generatori pentru automobile și tractoare, aflate în fabricație la „A.T.E.-1”. Referatul tehnic întocmit în prealabil, de un membru al comisiei fusese multiplicat și distribuit în prealabil în întreaga fabrică. Dezbaterile au fost extrem de vii, numărul participanților fiind neașteptat de mare. Motiv pentru care, n-a fost suficientă nici o zi întreagă de aprinse discuții în contradicțoriu. Ședința s-a prelungit și a doua zi. S-a propus scoaterea din fabricație a tipurilor învechite, examinîndu-se în același timp, valoroasele propuneri făcute pentru perfecționarea vechilor tipuri și hotărîndu-se ca începînd de la 1 septembrie a.e., să se treacă la fabricarea unui nou generator, „G-12”, mult superior tipurilor criticate.

Dezbaterile au scos la iveală faptul că fabrica „A.T.E.-1” ar avea posibilitatea să producă un generator și mai perfecționat decît viitorul „G-12”, și anume, generatorul „G-108”, dar marea dificultate în calea realizării acestui important progres

o crează fabrica „Moskabel”, care continuă să furnizeze conductă pentru bobinaj cu izolație de bumbac, deși, ar putea produce o conductă mult superioară, cu izolație de email. Aceasta ar înlesni reducerea simțitoare a mărimii și greutateii generatorilor.

Cum și la „Moskabel” a luat de curînd ființă o comisie tehnică, la ședința de la „A.T.E.-1” s-a hotărît a se stabili neîntîrziat o întîlnire între reprezentanții ambelor comisii pentru a se ajunge în cel mai scurt timp la luarea unor măsuri care să satisfacă deopotrivă interesele celor două întreprinderi și, desigur, interesele economiei naționale.

Sezîsînd de la bun început interesele strînse care leagă furnizorii de clienți, comisia tehnică a uzinei de strunguri „Sergo Ordjonikidze” a convocat la ședințele sale de lucru pe reprezentanții tuturor fabricilor de automobile din Moscova, principalii ei clienți. Uzina „Sergo Ordjonikidze” este vestită pentru înaltul nivel tehnic al produselor sale. Numeroasele diplome obținute la diferite expoziții industriale naționale și internaționale și premiile „Lenin” cu care sînt distinși unii dintre lucrătorii întreprinderii atestă meritele deosebite ale colectivului acestei uzine fruntașe. Progresul tehnic continuu nu poate fi, însă, realizat numai pe baza unor merite cîștigate în trecut. Despre acest lucru sînt convingși, în primul rînd, neobosiții inovatori și raționalizatori ai uzinei „Sergo Ordjonikidze”. Uzinei lor îi revin sarcini excepțional de importante în cursul septenaliului. Aceasta uzină trebuie să furnizeze linii automate și numeroase tipuri de mașini-unelte cu comandă-program pentru a contribui la automatizarea parțială sau integrală a unor fabrici și uzine, de primă însemnătate, ca uzinele de automobile „Li-

haciov”, uzinele „Kompresor” și „Frezer” etc.

Iată de ce comisia tehnică de curînd înființată la „Sergo Ordjonikidze” a hotărît să ajute la transformarea uzinei într-o întreprindere producătoare de prototipuri în serie redusă, livrînd în anii viitori noi tipuri, simplificate de strunguri de copiat pentru formarea liniilor automate și diferite mașini-unelte cu un înalt grad de automatizare.

Deviza cu care a pornit la lucru comisia tehnică de la uzinele „Sergo Ordjonikidze” sună: „Mașinile-unelte produse de noi trebuie să fie cele mai bune din lume”. Înăptuirea măsurilor pe care comisia le-a și supus direcției întreprinderii nu lasă nici o îndoială că această deviză va deveni în scurt timp o marcă de fabrică.

O deviză plină de avînt însușește în activitatea lor intensă și pe membrii comisiei tehnice de la fabrica de carburatoare din Moscova: „Nici o zi fără ceva nou”. La o ședință a acestei comisii, V. Ponomarev, șeful secției de asamblare a prezentat proiectul de organizare a secției sale. După ce s-a sfîtuț îndelung cu lucrătorii, tehnicienii și inginerii din secție, după mai multe vizite făcute la institutul de cercetări științifice departamental și după multe ore petrecute în biblioteca tehnică a fabricii, Ponomarev a putut prezenta proiectul care a fost aprobat de plano la ședința comisiei tehnice.

Toate acestea vădesc laolaltă un aspect nou din viața clo-cotitoare de noutăți a uzinelor și fabricilor din U.R.S.S. Este, poate, unul din aspectele cele mai tipice ale momentului actual, cînd aportul maselor largi la conducerea producției socialiste devine un fenomen social caracteristic pentru perioada construcției desfășurate a comunismului.

Ion Manu

Între orașele Saratov și Engels, peste Volga, se construiește un mare pod pentru vehicule, cu o lungime totală de 2.803 metri, care va fi montat din elemente de beton armat și se va sprijini pe 39 de piloni

N. S. Hrușciiov și M. Șolohov

Intîlnire pe pămîntul Donului

O zi caldă, însorită. Vîntul poartă aromele tari ale ierburilor din stepă, izul umed al riului. Iată și Donul. Trebuie să treci numai lunca înflorită cu sălcii și ulmi și dai de apa liniștită, albastră. Pe malul stîng se întinde stanița Veșenskaia. Case obișnuite, acoperite cu stuț, grădini ușor prășuite atinse de suflarea toamnei, cărării strîmbe care duc spre apă, bărci calafătuite, — un sat obișnuit din stepa Donului. Și toluși e de ajuns să rostești cuvîntul „Veșenskaia” undeva în Kamiatka sau la Moscova, la Paris ori la New York, într-o așezare de pescari sau la o serată literară — și interlocutorului i se aprind îndată ochii: „Veșenskaia? Unde locuiește Șolohov?”

Da, pe aceste meleaguri, în preajma acestor acoperișuri de stuț își petrece zilele scriitorul celebru în lumea întreagă. Mulțumită lui popoarele lumii cunosc adevărul despre Uniunea Sovietică, știu ce greu și-a cucerit omul fericirea și cu ce dîrzenie își apără această fericire cazacii.

Astăzi, pentru scriitor și călătorii lui e o zi mare. Cazacii bătrîni și-au scos din cușere pantalonii de sîrbătoare cu lampas roșu, fețele au îmbrăcat rochiile cele mai frumoase. Mii de oameni s-au adunat pe malul drept al Donului. Nichita Sergheevici Hrușciiov vine în stanița Veșenskaia, la invitația lui M.A. Șolohov.

— Uite avionul! Pe malul Donului nu se află aerodrom. Avionul aterizează de-a dreptul pe pămîntul aspru de vînturile de stepă.

Motoarele anușesc. Nichita Sergheevici Hrușciiov coboară zîmbînd. Doi oameni cunoscuți în întreaga lume, pe care viața i-a îmbogățit cu o mare experiență se îndreaptă surzînd unul spre altul și se îmbrățișează după obiceiul rusesc. Flori, zimbete, stringeri de mînă. Copiii se inghesue cu buchete de flori.

Nicicînd n-a mai văzut bătrînul Don o intîlnire alit de însușeșită. Nichita Sergheevici se apropie de mulțimea care s-a adunat lingă avion, îi salută prietenește pe cazaci și le mulțumește pentru călduroasa primire.

După o scurtă odihnă, N.S. Hrușciiov și M. A. Șolohov au făcut o plimbare pe fluviu. Iar la amiază, în piața din centrul staniței a început să se adune lumea. Uriașă piață era neîncăpătoare pentru cei dornici să ia parte la sîrbătoare. Căci au venit nu numai cei din Veșenskaia, ci și familii întregi de cazaci din stanițele și cătunele învecinate care s-au amestecat cu localnicii.

Mitingul a durat aproape două ore. „Cum trăim și cum

avem de gînd să trăim mîine” — aceasta a fost tema cuvîntărilor rostite de secretarii comitetelor regionale de partid din Rostov și Stalingrad — N. V. Kiselev și I. K. Jegalin. Colhoznicii Valentina Vipreajkina și Nikolai Tulinin au vorbit despre viața nouă din ținutul Donului.

Viața cazacilor de pe Don e astăzi îndestulată. Cu fiecare an oamenii se îmbracă tot mai bine, cu fiecare an masa cazacilor este tot mai îmbelșugată. În ultimii 5-6 ani, pe pămîntul Donului se produc mult mai multe cereale, lapte, unt, lînă.

— Cazacii nu vor rămîne în urmă, a spus la sfîrșitul cuvîntării lui, N. V. Kiselev — cazacii au hotărît să îndeplinească septenaliul în șase ani.

Cu multă atenție au fost ascultate cuvintele calde ale lui Mihail Alexandrovici Șolohov.

— Aprecieri cu toții, în mod deosebit, vizita lui Nikita Sergheevici și pentru că în ajunul unei intîlniri de cea mai mare răspundere, a intîlnirii de importanță istorică cu președintele S.U.A., a găsit posibilitatea, fie și pentru scurt timp, să ne viziteze și să se intereseze de viața locuitorilor de pe cursul superior al Donului.

Scumpe Nikita Sergheevici! Veți pleca cu avionul peste ocean. Dar, iată, această părțicică a poporului sovietic, întregul popor sovietic și nu numai poporul sovietic va fi cu gîndul alături de dv. Și în numele locuitorilor staniței Veșenskaia și al scumpilor noștri oaspeți din Stalingrad și Voroneț vreau să vă asigur că și noi vom fi alături de dv. acolo în America. Vă dorim scumpe Nikita Sergheevici, sănătate și succes în toate.

De microfon s-a apropiat apoi Nikita Sergheevici Hrușciiov. Cuvîntarea lui a fost deseori întreruptă de aplauze. În cuprinsul ei au fost analizate cu multă profunzime lucrurile esențiale ale vieții noastre interne. A fost dată o înaltă apreciere a rolului scriitorului în construcția comunistă. În cuvinte simple, pe înțelesul tuturor, a fost de asemenea făcută o analiză a situației internaționale.

N. S. Hrușciiov și-a încheiat cuvîntarea cu cuvinte pornite din inimă, adresate oamenilor muncii din ținutul Donului. În piața din centrul staniței n-au conținut multă vreme aplauzele și urările adresate marii noastre patrii, poporului nostru, mărețului partid al comunistilor.

V. Peskov
stanița Veșenskaia
regiunea Rostov

30 august.

AUREOLA ȘTIINȚEI SOVIETICE

**Ancheta
ziarului
„New York
Times“
printre 50
de oameni
de știință
din
Statele
Unite**

Cea mai mare instalație din lume pentru bombardarea atomului, în care particulele sînt accelerate pînă la o energie de 10 miliarde electrovolți, se află la Dubna, nu departe de Moscova. Se pare că guvernul sovietic a hotărît să acorde, pe drept cuvînt, tot sprijinul său cercetării nucleului atomic. Astfel a fost creat puternicul accelerator de particule de la Dubna. În procesul de construcție a unui alt accelerator Uniunea Sovietică a constatat că pot fi scurtate termenul de dăruire în funcțiune a acestuia, dacă se fac unele modificări și se consumă în plus 800 de tone de aramă. O asemenea propunere ar fi fost categoric respinsă în „înteleptele” țări ale Occidentului. Rușii însă n-au șovăit. Probabil că ei fac următoarele două raționamente: în primul rînd, cercetările nucleare, care au dus pînă acum la rezultate senzaționale, pot duce și de acum încolo la descoperiri care să aibă rezultate practice, suplimentare, nu mai puțin senzaționale; în al doilea rînd, țara care are întietatea în lume în acest domeniu de cercetări, demonstrează încă o dată în mod senzațional eficacitatea sistemului ei social.

După cum arată decanul facultății de științe aplicate de la universitatea din Harvard, John van Fluke, rușii au ocupat de la începutul veacului XX un loc de frunte în fizica teoretică și, în special, în mecanica cuantică. După ce a vizitat universitatea din Leningrad, unul din centrele principale de cercetări științifice, doctorul Van Fluke este de părere că e foarte greu să-ți dai seama unde anume e mai bine organizată munca științifică — în S.U.A. sau în U.R.S.S.

Alți savanți subliniază că în timp ce Rusia deține cel mai mare accelerator de particule, S.U.A. au un număr mai mare de instalații de acest fel decît U.R.S.S.; există astfel posibilitatea de a pune în lucru o gamă mai variată de experiențe.

Alte ramuri ale supremației sovietice în domeniul științei sînt cristalografia și lucrările teoretice în ramura fizicii care se numește supraconductibilitate.

Uniunea Sovietică dispune de un Institut de cristalografie în care lucrează două sute de specialiști, iar în trei universități există catedre speciale de cristalografie, în timp ce în S.U.A. nu există nici un asemenea institut și nici asemenea catedre în universități.

Un nivel înalt

În fiecare an în Uniunea Sovietică se editează circa 2800 de pagini consacrate cercetărilor științifice în domeniul chimiei anorganice. După părerea specialiștilor americani „printre acestea sînt multe lucrări originale, iar cea mai mare parte din ele sînt scrise la un înalt nivel științific”. În același timp, volumul total al publicațiilor din Occident care se ocupă de această problemă nu depășește 800 de pagini.

Doctorul Paul Doti — profesor de chimie la universitatea din Harvard — afirmă printre altele: „Rușii nu sînt prea departe de S.U.A. în domeniul chimiei polimerilor înalți”. Asupra altor doi savanți chimiști — directorii institutului de cercetare a polimerilor de pe lângă Institutul politehnic din Brooklyn, doctorul Herman Mark și colaboratorul său, doctorul Murray Hoodman — a produs o puternică impresie faptul că atenția cercetătorilor sovietici este îndreptată în primul rînd nu asupra unor aplicații mi-

Nu de mult, ziarul „New York Times” a organizat o anchetă printre savanții americani care au vizitat Uniunea Sovietică în ultimii ani, sau au luat cunoștință de realizările științei sovietice prin intermediul publicațiilor de specialitate. Redactorii ziarului au pus unui număr de cincizeci de oameni de știință americani de diferite specialități, următoarele întrebări: Care este situația actuală a științei sovietice în comparație cu știința americană? Care sînt factorii stimulatori sau de frînă în dezvoltarea științei în U.R.S.S. și în S.U.A.? Ce perspective se deschid științei în U.R.S.S. și în S.U.A.? Răspunsurile, integrale sau numai comentariile redactorilor pe marginea lor, au fost publicate în prima pagină a ziarului „New York Times”, în patru numere consecutive.

Răspunsurile și comentariile redactorilor de la „New York Times” sînt uneori lipsite de obiectivitate. Pe această linie se situează, de pildă, o seamă de aprecieri privilegiate la cercetările sovietice în Cosmos, insuficienta atenție acordată școlii matematice sovietice sau valorii cercetărilor sovietice în domeniul biologiei și biochimiei.

Cu toate acestea, ancheta ziarului „New York Times” a dovedit încă o dată stîmă de care se bucură știința sovietică contemporană în Statele Unite și faptul că în întrecerea pașnică dintre oamenii de știință din cele două țări, savanții sovietici se bucură de condiții de lucru superioare, datorită sprijinului nelimitat al Partidului Comunist și Guvernului sovietic. Este încă un domeniu în care superioritatea sistemului socialist asupra celui capitalist se vede de tot mai puternic.

Publicăm, în pagina de față, un rezumat al anchetei făcute de ziarul „New York Times”.

litare, ci asupra unor teme cum ar fi producția de fibre artificiale, de mase plastice și coloranți, strîns legate de producția mărfurilor de larg consum.

Un domeniu în care rușii sînt tari dintotdeauna

Matematica este un domeniu în care rușii — popor de șahiști — au fost dintotdeauna tari. Profesorul Warren Welsh de la universitatea din Siracusa atrage atenția că Uniunea Sovietică dispune de un puternic grup de specialiști în domeniul teoriei probabilităților și se află în totul la nivelul S.U.A., în domeniul logicii intuitive.

Uniunea Sovietică este extrem de puternică în ramurile matematicii care au o importanță practică și care pot fi aplicate în tehnică, cum ar fi ecuațiile diferențiale și altele. E interesant că un mare număr de manuale școlare destinate universităților americane nu sînt decît traduceri după manualele sovietice, pe cînd fenomenul invers se observă foarte rar.

Indicele creșterii

La Pulkovo, nu departe de Leningrad, se află cel mai mare observator din lume, după cifra personalului său. Aici

lucrează aproape șoizeci de doctori în științe. Cu toate acestea, din cei șapte astronomi intervievați, majoritatea și-au exprimat părerea că, în acest domeniu, America deține deocamdată primul loc. În situația actuală ar fi greu totuși să se facă o comparație, deoarece America își concentrează atenția asupra observațiilor optice, în timp ce atenția rușilor este concentrată, în primul rînd, asupra teoriei și în special asupra radioastronomiei.

Dintre ramurile astronomiei în care rușii se află înaintea americanilor, după cum susțin astronomii care au vizitat Uniunea Sovietică, fac parte fizica Soarelui și spectrografia razelor infraroșii. După părerea lor, lucrul s-ar explica prin investițiile masive care se fac în acest scop și nu printr-o supremație în ce privește inventivitatea. Drept exemplu în sprijinul afirmației sale, doctorul I. Chamberlain citează originala cameră fotografică folosită pretutindeni în Uniunea Sovietică pentru fotografierea aurorei boreale. Această cameră este mult mai bună decît cea folosită în America.

Doctorul Luigi Jacchia, care lucrează la observatoarele din Harvard și Smithsonian, arată că literatura științifică sovietică este cea mai bună mărturie despre dezvoltarea astronomiei ruse în anii de după război. Creșterea aceasta, spune el, este extraordinară. După cum arată

Realizările științei și tehnicii sovietice stîrnesc un interes excepțional în Statele Unite. În fotografie: un aspect de la expoziția sovietică din palatul „Coliseum” din New York.

doctorul Wipple, în momentul de față trebuie să urmărească literatura rusă pentru a te putea menține la nivelul științei contemporane.

Amploarea cercetărilor

Specialiștii americani care au vizitat Uniunea Sovietică au constatat că rușii se află în fruntea citorva ramuri ale seismologiei exploziilor, atît pe mare cît și pe uscat. Ei dispun de cinci vase speciale pentru provocarea și înregistrarea exploziilor. În același timp, doctorul Ewing a avut destulă bătaie de cap pînă a reușit să obțină două vase în plus, pe lângă cele pe care le avea la dispoziție, astfel că abia de curînd el dispune în total de patru vase de acest gen.

Rușii își întocmesc în mod sistematic hărțile geologice ale întinselor lor teritorii. „Ori geologia se bazează tocmai pe asta”, spune doctorul Ewing. „Nu se pot efectua lucrări fundamentale de cît pe această cale”. După ce a luat cunoștință de lucrările rușilor în domeniul geologiei, doctorul Ewing a declarat: „Ele constituie un nou sputnik al dumneavoastră”.

Un alt domeniu în care rușii, după toate probabilitățile, dețin întietatea, este studiul deformărilor scoarței pămîntului.

După cum declară oceanograful american care a vizitat Uniunea Sovietică, în această țară lucrează de două sau de trei ori mai mulți specialiști în domeniul oceanografiei decît în S.U.A. Rușii au multe vase mari destinate cercetărilor științifice. Din echipajul unora din ele fac parte cite 70 și chiar mai mulți savanți. America nu numai că are mult mai puține vase de acest fel, dar și cele existente sînt, de regulă, niște yacht-uri transformate în acest scop.

Pași de urias

Acum cîteva luni, doctorița Jeane Hanley de la Colegiul din Columbia, a rămas profund uimită de cele văzute într-o sală de operații din Uniunea Sovietică. Chirurgii ruși au îndepărtat plămîni unui bolnav sub anestezie locală. În timp ce în S.U.A. o asemenea operație durează aproximativ două ore și este făcută sub o narcoză profundă, rușii o fac în numai 20 de minute, vreme în care pacientul este treaz și respiră. Astfel de succese impresionante ale chirurgiei caracterizează în cea mai mare măsură medicina sovietică contemporană. Cu toate acestea, vizitatorii americani au criticat multe aspecte ale științei biologice în U.R.S.S. Cu excepția citorva domenii, cercetările medicale în U.R.S.S. rămîn în urma celor din America. Totuși numeroși medici americani care au vizitat instituțiile medicale sovietice sînt de părere că ar trebui să se urmărească cu mai multă atenție succesele medicinei sovietice. După întoarcerea în patrie, cinci specialiști americani au declarat următoarele: ar fi o prostie, o lipsă de bun simț, ba chiar primejdios pentru Statele Unite să ignore medicina sovietică și cercetările întreprinse acolo în acest domeniu.

Deși rușii, după cît se pare, nu acordă încă cercetărilor în domeniul medicinei aceeași importanță pe care o acordă fizicii, ei au hotărît totuși să facă pași serioși în acest domeniu. În multe centre se construiesc laboratoare și se planifică ofensive de masă împotriva cancerului și a bolilor de inimă.

Situația în care se află știința în Uniunea Sovietică

Situația de astăzi din U.R.S.S. este extrem de favorabilă dezvoltării tuturor ramurilor științei. „În Uniunea Sovietică învățămîntul și cunoștințele științifice se bucură de un respect incomparabil mai mare decît în S.U.A.” Cu aceste cuvinte semnificative își încep raportul despre vizita făcută în Uniunea Sovietică, în noiembrie anul trecut, opt membri ai delegației americane de conducători ai învățămîntului tehnic, în fruntea căreia se află Frederick Lindwall de la Institutul tehnologic din California.

Prin presă, radio, cu ajutorul expozițiilor și al afișelor care pot fi văzute în tot locul, regimul sovietic caută să imbogătească cunoștințele tehnice ale poporului. Se spune că comuniștii acordă științei aureola pe care refuză să o acorde religiei. Toți americanii întorși din U.R.S.S. sînt impresionați de caracterul solemn care domnește în laboratoarele sovietice. O altă trăsătură pregnantă care produce impresie este avîntul pe care l-a luat întrecerea cu Statele Unite. Peste tot se văd afișe care cheamă populația să depășească America într-un domeniu sau altul. Spiritul

acestui este în vanți. În al spiritul nu scap ospitali tudinde torii au faptul oespre casă.

In U sprijin Același sistem și înve central Americ zați în tele U în sfiș

In c tatea nă nu de Ști palul cea m științifi Mult cō o durile in uni partea în că versită pe pr datorie se ten nului l ducerii la o bleme.

Nur vizitat de știlk rile pe voluția 1917, cial a bile d creșter

Cu l neglijc țări. E sint c niște t ează v me ac care p zica n În u țările amplo din Et cum o

M

Pent șc esv n vietic atrag Unite abund care s Acesta lor” c război primejd însă ș progrc poate zerva simțito care s vietică menta

Nur tale ș în rus Unii c gazdel ultime cît ei din bi anual țifice. inform său d specia cialiști salarii sută c Se știe vietică gratuit tele l trem c

Una cani e de ma Americ faptul 738 d sînt fie se po delega gres c Sovieti

Mașina de evitat catastrofe

Noi aplicații ale ciberneticii: simulatorii electronici

Un decor aproape obișnuit: cabina unui mare avion turbo-reactor, cu mai multe motoare. Prin geamurile parbrizului nu se vede nimic. E un zbor de noapte sau nava străbate un strat dens de nori? Echinul urmărește cu atenție zecile de cadrane, care semnalează starea fiecărui motor și a fiecărui agregat de bord. Deodată, fețele aviatorilor se întunecă. Câteva ace indicatoare au căzut la zero; altele vibrează puternic, depășind semnalele roșii care arată primejdie! O defecțiune gravă la bord: un motor a luat foc. Accidentul nu paralizează, însă, echipajul... Dimpotrivă, el declanșează o activitate febrilă. Se pun în funcțiune stingătoarele, se iau măsurile pentru izolarea incendiului, rezervoarele de combustibil din apropierea motorului în flăcări sunt golite rapid. Focul a fost înăbușit, dar lipsa unui motor se resimte. Trebuie stabilit un nou regim de lucru pentru celelalte motoare, ca avionul să nu-și piardă direcția și altitudinea necesară zborului în condiții normale. Comenzile avionului trebuie și ele reglate în funcție de accidentul semnalat. În sfârșit, echipajul e din nou stăpân pe situație.

După câteva ore de zbor liniștit avionul este prins de o furtună puternică. Apar șocuri și trepidații neobișnuite; trebuie prevenită dereglarea comenzilor. O nouă aventură, care se termină și ea cu bine. Aerodromul de destinație e undeva, pe aproape. Aterizarea se face în bune condiții. Echipajul respiră ușurat, părăsește cabina avionului și intră în sala Institutului de cercetări aeronautice.

După cum vă puteți da seama, accidentul și furtuna nu au avut loc undeva, la mare înălțime, punind în pericol viața echipajului și a pasagerilor, ci în laborator. Dar într-un laborator neobișnuit, împinșit cu mașini electronice. Zborul n-a avut loc; au fost imaginare doar condițiile unei asemenea călătorii pline de peripeții. Cu toate acestea indicațiile aparatelor de zbor și reacțiile echipajului au fost identice cu cele din condițiile naturale. În sala Institutului se află instalat un simulator electronic de zbor. Complexul de mașini calculează toate ipotezele, oricât de anormale, ale unui zbor și dă indicații precise privitoare la regimul ce trebuie aplicat în fiecare caz în parte.

În Uniunea Sovietică funcționează un simulator electronic de zbor cu inițialele „M.N. 8”, cu ajutorul căruia se pot „modela” toate procesele posibile în cadrul zborului avioanelor. Cu ajutorul lui sînt instruite echipele navelor moderne, evitîndu-se uzura avioanelor și consecințele grave ale eventualelor greșeli, posibile la piloții neexperimentați.

Experiența a sute de ani — acumulată în câteva zile

Cu simulatorii electronici, cibernetica cucerește un nou domeniu caracteristic activității omenești, domeniul experienței acumulate de-a lungul secolelor de către oameni, printr-o muncă grea și uneori plină de primejdii.

Să luăm de exemplu, sectorul exploatărilor petrolifere. De mai bine de un veac, oamenii aduc la suprafață imensele comori negre ale pămîntului. Tehnica exploatărilor petrolifere a atins un nivel înalt și experiența specialiștilor a crescut de asemenea. Cu toate acestea pînă mai ieri nimeni nu putea preciza cu exactitate locul de fo-

raj optim pentru un anumit strat de petrol, numărul sondelor necesare, regimul de funcționare a fiecărei sonde, chiar din momentul punerii ei în funcțiune. Soluțiile se bizuiau pe „inspirația” vechilor ingineri și tehnicieni pe „ochiul” lor mai mult sau mai puțin clarvăzător.

Savanții sovietici au realizat prima mașină electronică de „modelat” exploatarea zăcămintelor petrolifere, mașina cu inițialele „I.S.” Cu ajutorul ei se fac investigații complete privitoare la interacțiunea citorva straturilor petrolifere. În acest scop „modelatorul” folosește în calculele lui peste 30.000 de factori naturali (configurația straturilor, permeabilitatea lor etc.) El determină cea mai bună repartizare a sondelor, astfel încît, cu un număr redus de sonde (la jumătate) să se poată explora stratul respectiv cît mai rațional. Mașina indică chiar și cantitatea de apă ce trebuie injectată în strat pentru menținerea presiunii, precum și debitul pe care trebuie să-l aibă fiecare sondă.

Patru mașini în toată lumea

Un domeniu de aplicare a simulatorilor electronici, la fel de pasionant, este acela al reactorilor nucleari. Cu ajutorul simulatorilor electronici, se pot determina toate datele privitoare la funcționarea reactorilor, înainte ca aceștia să fie puși în funcțiune.

Pînă la construirea simulatorilor, datorită lipsei de experiență, funcționarea unui reactor era legată de mari primejdii. Se făceau experiențe extreme de costisitoare ajungîndu-se chiar pînă la explodarea intenționată a unui reactor, spre a se constata cauzele și efectele catastrofei. Acum, simulatorii electronici determină în întregime regimul de funcționare al reactorilor, pînă la cazurile extreme.

Numai patru țări posedă în clipa de față simulatorii electronici pentru reactorii nucleari: Uniunea Sovietică, Statele Unite, Cehoslovacia și Anglia. Simulatorii electronici sînt un important mijloc de accelerare a progresului tehnic; cu ajutorul lor se realizează neprețuite economii de timp și de mijloace și ceea ce-i mai important, experiențele nu pun în pericol viața oamenilor.

ing. A. Neqrea

Autocamioane moderne

În ultimul timp uzinele de automobile sovietice au construit câteva tipuri noi, experimentale, de autocamioane. Printre ele se numără prototipurile „MAZ-500” și „MAZ-503”, create de uzina din Minsk, precum și „GAZ-52” și „GAZ-56”, produse de uzina din Gorki.

Autocamionul „MAZ-500”, cu un motor Diesel de 180 h.p. poate lua o încărcătură de 7,5 tone.

Camionul autobasculant „MAZ-503” e înzestrat cu un motor de aceeași putere, dar capacitatea de încărcare i-a fost sporită pînă la 8 tone. Merită semnalat faptul că consumul de metal pentru fabricarea acestei mașini e mult mai mic decît în cazul autocamionului „MAZ-205”, care se fabrică acum în serie.

Modificări esențiale a suferit și aspectul exterior al autocamioanelor. Cabinele sînt instalate deasupra motorului, ceea ce a îngăduit să se reducă lungimea mașinilor, să se sporească capacitatea lor de manevrare și să se îmbunătățească vizibilitatea conducătorului. Ambele mașini sînt amenajate pentru curse lungi, avînd cîte o cabină mare cu un loc de dormit pentru conducătorul de schimb și locuri pentru două persoane.

Colectivul uzinei de automobile din Gorki pregătește pentru fabricat în serie un nou autocamion „GAZ-52”, cu un motor de 75 h.p., dezvoltînd o viteză de 75 kilometri pe oră și o capacitate de încărcare de 2,5 tone. Cabina mașinii prezintă maximum de confort pentru conducător. Ea se încălzește pe timp de iarnă, iar ferestrele, fiind concave, oferă o vizibilitate perfectă.

Tot la această uzină a fost elaborat planul unui alt autocamion „GAZ-56”, cu o capacitate de încărcare de 1,5 tone. Mașina are un motor de 70 h.p. și poate atinge o viteză de 80 kilometri pe oră.

În clișeu: 1. Autocamionul „MAZ-500”; 2. Autocamionul basculant „MAZ-503”; 3. „GAZ-52”.

Date noi despre

Formarea scoarței terestre

În sectorul central al Antarcticii răsăritene, aproape paralel cu cel de-al 75-lea meridian longitudinal estică, între golful Pritz și polul sud geografic, se întinde o regiune de falii ale scoarței terestre, pe linia meridianelor. Faliile împart scoarța terestră în segmente, formînd sub gheață un sistem de văgăune și de lanțuri muntoase ce se întind, în linie continuă de la coasta oceanului la polul sud.

Această presupunere formulată la mijlocul anului trecut se sprijină, în primul rînd, pe analiza particularităților caracteristice reliefului celui de-al șaselea continent în regiunea golfului Pritz și, de asemenea, pe ultimele date asupra reliefului calotei glaciale a Antarcticii.

Existența unei asemenea zone pare să fie confirmată de caracteristicile blocurilor, ca și de

orientarea întregii coaste apuse-nă a golfului. Prelungirea acestui lanț muntos spre sud, indicată de o zonă de falii la suprafața calotei glaciale, a fost semnalată pînă la 77 grade și 48 minute latitudine sudică și 66 de grade 10 minute latitudine estică. De-a lungul versantului oriental al lanțului muntos Prințul Charles, cercetătorii sovietici au descoperit o cavităte enormă în relieful stratului aflat sub gheață marcată de o cufundare de 700 de metri a suprafeței calotei glaciale și dintr-un jghiab subteran în fundul golfului Pritz.

Munți sub gheață

Ipoteza de mai sus a fost confirmată de rezultatele obținute de cea de-a treia expediție antarctică sovietică. În cursul unui zbor cu avionul, expediția a des-

coperit un șir nou de munți, cu o înălțime de 3.200 de metri, la sud de lanțul munților Prințul Charles. Mai departe, spre sud, între 72 și 82 de grade longitudine, sondele seismice efectuate în decembrie 1958 au descoperit o regiune muntoasă îngropată sub zăpadă. Regiunea presupusă a fi alcătuită din munți și văi a fost cercetată de exploratorii sovietici pe o mare întindere: de la golful Pritz și pînă la paralela 80 latitudine sudică. Există motive serioase să credem că regiunea se întinde și mai departe spre sud, pînă la polul geografic. Dovada ultimă va fi obținută cu ajutorul sondajelor seismice în calota glaciale, de-a lungul paralelei 84, între 60 și 100 de grade longitudine estică.

Istoria formării scoarței terestre

Conducătorul expediției engleze în Antarctica, W. Fuchs, a făcut o importantă descoperire în același sens. El a semnalat existența unei cavități ce se întinde aproape 80 de km. sub calota glaciale a polului sud. Fundul cavității se află la 1.500 de metri sub munții acoperiți de gheață, care o înconjoară.

Dacă ipoteza se va confirma în întregime, un nou sistem de văi și de munți, nu mai puțin celebri ca Grand Horst, va apărea pe harta Antarcticii. În acest caz Antarctica răsăriteană se va înfățișa sub forma a două gigantice pilni, înconjurate de formații muntoase aflate de-a lungul coastei.

Trebuie să amintim că falii gigantice asemănătoare, orientate în direcția meridianelor, există și în alte regiuni ale globului. Așa e, de pildă, lanțul submarin Lomonosov sau enorma cavităte aflată de-a lungul coastei chiliene.

În felul acesta apare tot mai limpede pe suprafața planetei noastre un întreg sistem de falii meridionale. Aceste falii o înconjoară de la un capăt la altul și reflectă legi generale, necunoscute încă, privitoare la evoluția planetei în cursul perioadei recente a formării scoarței terestre.

P. Voronov

microscop

Chimizarea culturii bumbacului

Capsulele de bumbac se coc înegal, din care pricină înfrunțirea mașinilor pentru recoltare este dificilă.

Oamenii de știință din Uzbekistan au creat un preparat chimic cu care se stropesc culturile de bumbac. Preparatul accelerează procesul de cocere a capsulelor, astfel încît ele sînt bune de recoltat în același timp. Cu ajutorul acestui preparat se va putea deci mecaniza complet cultura bumbacului și vor fi evitate pierderile.

Linii automate

Uzina „Ordjonikidze” a furnizat uzinei de automobile de mic litraj din Moscova o nouă linie automată, care se compune din 21 de mașini-unelte. Noua linie automată este destinată uzinei de piesele necesare

motorului pentru automobilul „Moskvici”.

Datorită noii linii automate, producția pieselor respective va crește de patru ori.

Fîntîni arteziene în deșert

Experiențele au dovedit că pentru fertilizarea deșertului sînt mai rentabile fîntînile arteziene, decît sistemele de irigație ce se bazează pe canale.

Un puț artezian adînc de 500 de metri a fost săpat în regiunea sudică a deșertului Muin-Kum din Kazahstan; el furnizează 80 de litri de apă potabilă pe secundă.

Mai bine de 4 milioane de hectare de pășune din regiunile Muin-Kum și Bet-Pak-Dalo sînt lipsite de apă necesară reîmproșătării lor. Geologii au descoperit în aceste regiuni o imensă mare subterană, ale cărei comori

vor fi aduse acum la suprafață cu ajutorul a sute de fîntîni arteziene.

Vegetația în cifre

La sfîrșitul veacului al XVIII-lea celebrul savant suedez Karl Linné scria că pe pămînt există 7.000 de soiuri de plante. Cu un veac și jumătate mai tîrziu botanistul rus I. I. Kuznețov a numărat aproape 150.000 soiuri, iar în anul 1940 academicianul sovietic N. I. Vavilov a ajuns la cifra de 200.000. Iată, însă, că de curînd G. N. Slikov, colaborator științific al Institutului unional de fitotehnie, a înfirmat și această cifră. După calculele lui, sînt cunoscute în prezent 320.000 de soiuri de plante, dintre care omul folosește 30.000, cultivînd însă numai 12.000 de soiuri. G. N. Slikov a mai calculat că suprafața culturilor și plantațiilor de pe întregul glob pămîntesc ocupă 1.000.000.000 de ha.

Cîteva cuvinte despre

IA AREPINA

A debutat în cinematografie odată cu Alexei Batalov, în interesanta ecranizare după romanul lui V. Kocetov, „Neamul Jurbinilor”. Desigur, în complexul acțiunii cinematografice, partitura Toniei, sora cea mică, a ocupat un loc de mai mică înțindere. Cu toate acestea, în interpretarea Arepinei, Tonia a reușit să fie școlărița inteligentă și energică ce ne devenise atât de familiară din paginile romanului. Căci în personajul Toniei, Arepina a pus mult din propriile ei vise de adolescență, din energia și fermitatea caracterului ei.

„Era elevă în îndepărtatul orașel Ardatov când s-a hotărât să se consacre cinematografeiei. Nici părerea colegilor, nici exemplul celor cinci surori mai mari care îmbrățișaseră profesii diferite, n-au reușit să-i schimbe această hotărâre. Și a izbutit să-și îndeplinească visul. A venit la Moscova, s-a înscris la Institutul de cinematografie, a învățat cu perseverență...”

E drept, marele succes n-a venit dintr-odată, a trebuit să joace mai întâi în câteva roluri mici: ca acela al unei tinere colhoznică din filmul „Mai presus de orice” sau rolul fetei ruse din „Călătoria peste trei mări”. Emoționantă a fost apariția Arepinei în „Luptătorul și clovnul”, unde o înfrunghie pe tinăra acrobată Mimi.

De atunci, într-un răstimp relativ scurt, am întâlnit-o pe Arepina în mai multe filme.

Actrița V. Dagbaeva, principala interpretă a filmului „Vremea ghiocelor”

Și, de fiecare dată, am regăsit cu plăcere chipul ei de o frumusețe specifică fetei ruse: expresiv, plin de lumină și prospețime.

Cel dintâi mare rol l-a prilejuit filmul „Fata căpitanului”, transpunerea cinematografică a cunoscutii nuvele a lui Pușkin. Puritatea sufletească a micuței Mașa, care trăiește în mijlocul ostașilor, între zidurile subrede ale fortăreței Belogorsk, sinceritatea iubirii ei, perseverența cu care luptă spre a-și salva logodnicul, au fost redade extrem de convingător de tinăra actriță. Filmul bielorus „Frunze roșii”, în care Arepina deține principalul rol feminin, a revelat apoi din plin spectatoriilor maturizarea jocului actriței. De data aceasta, Arepina a interpretat cu multă sinceritate și cu o mare economie de gesturi, rolul unei fete simple, Stasia.

Acum o putem vedea iar pe Ia Arepina în filmul „In zgomotul roților”, care se reprezintă pe ecranele noastre. Născută, noua eroină a Arepinei, este o fată frumoasă și răsfățată, care nu știe să prețuiască dragostea adevărată a prietenului din copilărie decât în clipa când e amenințată s-o piardă.

Primul spectacol al Teatrului de miniaturi

„Așadar, începem!”

La Moscova își va deschide în curând porțile un nou teatru. Este vorba despre Teatrul de miniaturi, care inaugurează un gen deosebit de spectacole. Pe scena acestui teatru vor fi reprezentate piese scurte ținând de cele mai diferite genuri — comedii și spectacole satirice, piese lirice, mici drame și chiar tragedii, dar mai ales spectacole muzicale și coregrafice.

Trupa este la rîndul ei foarte tinăra. Vadim Derankov, primul regizor al teatrului, declară într-un recent interviu că cel mai „bătrîn” actor are vârsta de 26 de ani. Și e explicabil, deoarece vreme ce majoritatea colectivului o alcătuiesc absolvenții din promoțiile 1958 și 1959 ale institutelor teatrale.

Primul spectacol al Teatrului de miniaturi se va intitula „Așadar, începem!” La realizarea lui au contribuit cunoscuții scriitori și poeți. În program figurează și câteva piese și scheciuri trimise teatrului de autori străini — renumitul prozator și romanist spaniol Munnos Ce-

O COMEDIE CARE A CUCERIT MOSCOVA

Ați auzit de „Incorrigibili”?

— Interviu-fulger cu regizorul Iuri Ciuliukin —

Comedia „Incorrigibili” a cucerit Moscova. La cinematografe se fac cozi pentru bilete, în sală lumea ride cu hohote, iar eroii filmului, tinerii muncitori Nadea, Tolea și Vitea au devenit foarte populari. În presă s-a scris că „Incorrigibili” marchează o nouă etapă în dezvoltarea comediei sovietice.

Cui se datorește acest succes categoric? Intregului colectiv de realizatori ai filmului — scenaristei T. Sitina, operatorului, artiștilor Nadejda Rumeanțeva, Iuri Belov și A. Kojevnikov, dar mai ales regizorului Iuri Ciuliukin.

Desigur, n-ați mai auzit de acest nume dat fiind că „Incorrigibili” poate fi socotit debutul tinăruului regizor. Primul lui film, „Fum în pădure”, a fost de scurt metraj.

Cum arată fericitul care a bătut cu alita succes la poarta fermecată a filmului? De statură potrivită, cu o față aproape neserios de tinăra, cu ochi vioi, săgalnici, ține cu tot dinadinsul să pară grav. Ceea ce, bineînțeles, nu-i prea reușește, mai ales cînd vine vorba de comedie.

— Nu există tragedie mai mare decît să lucrezi la o comedie — ne-a declarat Iuri Ciuliukin cu un oftat. — Cauți situații comice și tu ești tot timpul obsedat de tragica întrebare hamletiană: A fi sau a nu fi comedie? Vor rîd sau nu vor ride oamenii?

Întrebarea te urmărește, te torturează, nu te lasă să dormi și să mîninci, îți taie pofta de ris pentru o bună bucată de vreme. În sfîrșit, ai găsit ceva care îți smulge un zîmbet chinuit. Împărtășești ideea tovarășilor tăi, le urmărești chipul cu groază și răsufli ușurat: rîd! Și totuși n-ai făcut mare lucru. Un singur episod încă nu înseamnă nimic. Pentru ca spectatoriilor să le placă, filmul trebuie să înceapă ca o comedie, și să sfîrșească ca o comedie...

— Și la mijloc să fie tot comedie. Într-adevăr, sarcina nu e de loc ușoară.

— Ei bine, prin toate aceste chinuri a trecut și colectivul nostru care a realizat „Incorrigibili”. Am vrut să vorbim în limba comediei despre lucruri serioase, importante. Fiindcă am înțeles cu toții marea forță a risului, care poate să distrugă dar să și in-

drepte. Ne-am propus să-i facem pe oameni să rîdă și să învețe.

— Și rîd acolo unde ați vrut?

— Rîd — recunoaște bucuros Iuri Ciuliukin. Dar ne-am temut pînă în ultima clipă. Pînă la întîlnirea cu spectatori n-am știut dacă ne-am realizat sarcina, dacă am reușit să le transmitem ideea că prietenia este lucrul cel mai sfînt, o forță uriașă care îi salvează pe cei ce la prima vedere par că au căzut, dar de fapt s-au împiedicat numai.

— După cite am aflat ați trecut strălucit examenul în fața spectatoriilor sovietici.

— M-ar bucura să obțin aceleași rezultate și la întîlnirea cu spectatori remini.

— Ce proiecte aveți?

— Lucrez la un film despre patru fete.

— L-ați întrecut pe Ordinski. Fetele lui „de aceeași vîrstă” erau numai trei.

— Cantitativ — da. Să vedem cum o să fie cu calitatea.

Și Iuri Ciuliukin se întrista din nou. Se vede că era iar chinuit de întrebarea: vor ride oamenii sau nu vor ride? Are dreptate: tragic lucru comedia...

Moscova — august.

I. Cristea

O scenă din film.

REFLECTOR

Scriitorului Serghei Antonov îi aparține scenariul noului film „Correspondentul nostru” realizat în studiourile din Leningrad. Filmul este consacrat tinerilor gazetari sovietici, formării lor profesionale, prin participarea directă la viața și preocupările oamenilor. În rolul protagonistei apare o tinăra interpretă — Ninel Podgoraia. Pe Inna Makarova o vom revedea în acest film în rolul Klășei, muncitoare la un sovhoz, o fată cu o biografie interesantă

Regizorul suedez Ingmar Bergman intenționează să consacre un film lui A. S. Pușkin. Cunoscutul cîntăreț american Harry Belafonte, care i-a sugerat ideea realizării acestui film, și-a exprimat dorința de a interpreta rolul principal.

Teatrul „Piccolo” din Milano, renumit prin orientarea sa profund realistă, și-a creat o adevărată tradiție în interpretarea dramaturgiei clasice ruse. Piesa „Azilul de noapte” de Gorki a constituit primul spectacol cu care teatrul și-a inaugurat activitatea în urmă cu 12 ani. Pe lângă piesele lui Maxim Gorki, drama-

turgia lui A. P. Cehov ocupă un loc foarte însemnat în repertoriul acestui teatru milanез.

La 1 septembrie s-a deschis în U.R.S.S. primul Festival unional al filmului tehnic. Festivalul ilustrează impetuoaasa dezvoltare a tehnicii în Uniunea Sovietică, înflorirea științei, crearea bazei tehnico-materiale a comunismului. Durata Festivalului va fi de două luni. Vor fi prezentate 170 de filme realizate în ultimul timp în studiourile documentare și știință popularizată.

Cu prilejul celei de a 40-a aniversări a cinematografeiei sovietice, în editura „Iskusstvo” a apărut o istorie ilustrată a artei cinematografice sovietice, intitulată „O artă pentru milioane”. Scriitori și poeți de seamă, artiști și regizori, istorici și critici cinematografici consacră interesante articole și comentarii capodoperelor cinematografeiei sovietice. Cartea este ilustrată cu scene din filme, schițe de decor și costume. Fotografii luate în timpul turnării filmelor și alte documente fotografice.

Semnificația unor atitudini

Paralel cu marile evenimente ce influențează destinele unei țări, oamenii trăiesc propria lor istorie, alcătuită din întâmplări cotidiene, cu rezonanțe puternice în universul existenței lor imediate. Știrile zilei, din țară sau de peste hotare, suscită comentariu aprins și prelungit, dar în aceeași vreme atenția fiecăruia este mereu solicitată de întâmplările, mari sau mici, petrecute în locul său de muncă, în viața obștească, sau în cercul prietenilor și cunoștințelor. Din întâmplările cumulate de-a lungul anilor se constituie, într-o măsură, biografia oamenilor. Iată de ce societatea și instituțiile ei reprezentative nu trebuie să rămână indiferente la ceea ce am fost obișnuiți să numim în trecut, cu jignitoare indiferență, faptul divers.

În lupta împotriva vechilor deprinderi și a vechilor atitudini față de soarta oamenilor, societatea sovietică acordă o importanță mereu sporită evenimentelor cotidiene, propulsind o finută corespunzătoare normelor etice comuniste. Presa și organizațiile obștești împletesc cu grijă preocupările lor pentru realizarea marilor obiective economice și culturale actuale cu grija pentru viața de fiecare zi a oamenilor sovietici, cu grija pentru crearea unor relații de muncă și de conviețuire între oamenii sovietici corespunzătoare țelurilor înalte ale comunismului.

În apărarea unui tânăr muncitor de la o uzină din Ural, căruia un maestru îi făcea șicane, mulțindu-l din secție în secție pentru că îl criticase cu un prilej oarecare „sau ridicat tovarășii lui de muncă, organizațiile obștești din uzină și presa centrală. Întâmplarea a fost supusă judecății opiniei publice, cu rezultatele cele mai bune pentru ambele părți.

Într-o situație oarecum asemănătoare s-a aflat unul din medicii spitalului din orașul Gorki. Secția locală de sănătate publică neapreciind la adevărată valoare activitatea medicului, a avut de întâmpinat protestele pacienților și ale colegilor lui de breaslă. Sezisarea organelor superioare a restabilit adevărul reparând cu promptitudine greșelile față de medicul respectiv.

Intervenția societății sovietice tinde în toate împrejurările să creeze un climat de muncă și de existență demnă, de respect față de valoarea și față de preocupările creatoare ale oamenilor.

Preocupări...

Presa sovietică acordă mult spațiu și o deosebită atenție dialogului cu cititorii. În acest cadru se reliefează puternic preocupările oamenilor sovietici, contemporani și participanți activi la vertiginose transformări sociale, tehnice și științifice, și liniile directoare ale raporturilor dintre presa sovietică și cititorii ei.

Întrebările curente adresate ziarelor sunt extrem de diverse și se referă la cibernetică și utilizarea ei în diferitele ramuri ale economiei naționale, la succesele obținute în tratamentul cancerului, la folosirea temperaturilor joase în industrie etc.

Ba, în veacul ciberneticii și energiei nucleare, un cititor și-a adus de pildă aminte și de... vechile băi cu abur, nelipsite din peisajul satului rus și ucrainean. Întrebarea? În ce împrejurări pot fi utilizate aceste băi ca tratament medical.

Varietatea întrebărilor este astfel nelimitată și presa sovietică oferă răspunsuri alcătuite cu grijă pentru educarea și orientarea cititorului.

Acum, cu ocazia deschiderii noului an școlar, multe întrebări se referă la preocupările de studiu ale oamenilor sovietici. Ziarele răspund mai ales la scrisorile celor care au depășit vîrsta normală școlarizării. Unii dintre ei se întreabă dacă acum, cînd copiii lor țin cartea în mînă, își mai are vreo justificare continuarea unor studii întrerupte în școala medie sau la hotarul către institutele de învățămînt super.or. Ziarele dau un răspuns stereotip, care nu este însă, deloc plătitor: „Să înveți nu-i niciodată tirziu“. Argumentele în susținerea răspunsului sînt totuși deosebite, după cum deosebite sînt și motivele celor care cer sfat și îndrumare. Unul dintre ele se repetă, însă, mereu. Acumularea de cunoștințe, perfecționarea neîncetată nu este doar o chestiune de nivel cultural, ci o necesitate stringentă apărută din schimbările fundamentale ce au loc neîntrerupt în sfera producției. Completarea studiilor este pentru orice om al muncii o problemă vitală, întrucît numai în felul acesta își poate păstra capacitatea de a fi util, de a nu deveni o victimă, ci un beneficiar al progresului tehnic contemporan, atît pe planul material cît și în planul moral al existenței.

Nu mai puțin interesante sînt scrisorile cititorilor publicate în paginile ziarelor. Ele conferă presei sovietice un plus de interes și o eficiență sporită în influența pe care este chemată s-o exercite asupra vieții economice și sociale a țării.

Aria preocupărilor este tot atît de complexă ca și viața cititorilor care se adresează ziarelor, de la marile probleme ale septenaliului și pînă la amănuntele traiului cotidian. Multe scrisori semnalează ritmul introducerii tehnicii noi într-o întreprindere sau alta, inițiativele muncitorilor în vederea perfecționării producției sau în vederea îmbunătățirii activității diferitelor organizații obștești. Altele se ocupă de probleme gospodărești, de mai mare sau de mai restrînsă însemnătate, dar cu pondere serioasă în viața cetățenilor.

Un funcționar de la Oficiul stării civile din Moscova propune cîteva... înnoțiri în legătură cu această străveche și solemnă instituție obștească. El cere să se respecte hotărîrea Sovietului orașesc după care oficierea căsătoriilor trebuie să aibă loc în prezența unui deputat al acestui soviet, care să adreseze un cuvînt ocazional tinerilor căsătoriți. Asta, pentru că alocuțiunea lui va fi mai caldă și mai puțin convențională decît aceea a funcționarilor retribuiți în acest scop.

În sfîrșit, din categoria preocupărilor „minore“, mai citim o întâmplare, relatată în același cadru. Un cetățean vine acasă cu primul ghiozdan pentru fiul lui, aflat la debutul carierei școlare. Feciorul își ia în primire darul cu emoție și, ca de obicei, îl cercetează cu atenție. Surprins, aduce în fața tatălui două cheițe:

— Ce să fac cu ele?

Tatăl șoiește în răspuns și întreabă la rîndul lui:

— Cînd cultivăm cu atîta stăruință respectul și încrederea în oameni, de ce să stîrnim o falsă derută în inima unui copil? Aceste simple bucăți de metal pun sub semnul îndoielii cîntea micilor colegi ai fiului meu, sînt chei care zăvoresc indemnul natural al copiilor spre relații deschise, prietenești. De unde concluzia inutilității lor.

Incidentul neînsemnat, la prima vedere, ne dezvăluie una din preocupările constante ale societății sovietice — crearea unor relații de tip nou între oameni.

Cronica

Școala sovietică și noile ei perspective

Toamna vine de obicei cu belșug de roade, cu bilanțul celor împlănuite, cu perspectiva unor noi planuri de activitate. Toamna aduce în munca pașnică a constructorilor socialismului un nou avînt și o încordare mai febrilă, mai intensă a eforturilor creatoare în vederea încheierii cu succes în toate ramurile de producție a anului calendaristic.

Pentru școală, însă, toamna înseamnă întotdeauna un început, un început de an, iar liniștetului studios din țările libere ale lagărului socialist, acest început de an îi aduce bucuria conștientă a integrării într-un angrenaj social unitar, ale cărui obiective și țeluri finale se acordă pe deplin cu libera și multilaterală dezvoltare a personalității omului. Într-un cuvînt, școala de tip nou, școala socialistă urmărește valorificarea cu maximum de randament a potențialului de cunoștințe practice și teoretice ale fiecărui elev sau student pentru înflorirea economiei țării, pentru progresul tehnic, științific și cultural.

Acest început de toamnă 1959 anunță un nou salt calitativ în școala sovietică, în învățămîntul de toate gradele din U.R.S.S.

Reorganizarea sistemului de învățămînt în U.R.S.S. prevede în primul rînd aplicarea concretă în cursul anilor 1960—1961 a principiului obligativității învățămîntului mediu de 8 clase. Studiul obligatoriu de 8 clase, în loc de 7, cum a fost pînă în prezent, în școlile medii de cultură generală, ca și în cele tehnice profesionale, nu numai că va mări volumul cunoștințelor în diversele discipline practice și teoretice, dar va asigura o însușire mai temeinică a lor, o asimilare mai eficientă și o mai justă dozare, conform noului plan și noilor programe de învățămînt.

Pînă la 1 septembrie 1959 se prevedea crearea unui număr de 1.564 noi clase a 8-a numai în școlile din R.S.F.S.R. Bineînțeles că introducerea învățămîntului general de 8 ani nu se rezumă la înființarea claselor a 8-a suplimentare și la mărirea perioadei de școlarizare. Este vorba, de fapt, de o mai bună organizare și de asigurarea condițiilor optime necesare procesului de învățămînt.

Nu mai la Moscova intră în folosință anul acesta 28 de noi clădiri destinate școlilor, clădiri prevăzute cu săli de clasă spațioase, luminoase, utilitate cu ateliere pentru studiul practic, cu laboratoare, săli de sport și de festivități.

Pe de altă parte a luat un mare avînt construcția rețelei de școli și internate din inițiativa și cu forțele proprii ale colhozurilor și organizațiilor obștești.

Cunoștințele ce urmează a fi însușite de către școlari în noul

sistem de învățămînt general de 8 ani, nu vor fi numai mai ample ca volum ci vor căpăta și un caracter de utilitate practică, datorită principiului fundamental după care studiul în școală va fi strîns legat de viață, de o muncă folositoare societății. „Legătura învățămîntului cu munca productivă — a precizat tovarășul N. S. Hrușciov în raportul general prezentat la Congresul XXI al partidului — nu minimalizează, ci dimpotrivă inten-

nizate. Numai la Moscova va fi înființată un număr de 96 de școli medii politehnizate de 11 ani, la Leningrad — 49, în regiunea Moscova — 120, în regiunea Novgorod — 25 ș.a.m.d.

Ministerul Învățămîntului și Academia de Științe pedagogice din R.S.F.S.R. au elaborat programele și regulamentele privind funcționarea tuturor tipurilor de școli și gradelor de învățămînt. Aceste documente au fost în prealabil discutate în

...Și eu vreau la școală

Foto : G. Kosik

sifică importanța cunoștințelor acumulate“.

După absolvirea școlii de 8 ani, tineretul va fi orientat spre învățămîntul bazat pe îmbinarea studiului cu munca productivă în cadrul școlilor serale pentru tineretul din întreprinderi și de la sate, precum și în școlile medii de învățămînt general cu profil politehnizat. Se prevede în acest scop lărgirea în cursul anului școlar 1959—1960, a rețelei de școli serale de cultură generală atît la orașe cît și la sate.

Tot în cadrul acestui ansamblu de măsuri se va iniția transformarea treptată a școlilor de 10 ani în școli politehnizate de 11 ani. Chiar în cursul anului școlar 1959—60 vor lua ființă în R.S.F.S.R. 2.000 de asemenea școli reorga-

colective didactice și de către comitetele de părinți.

Conform planului, se mărește cu un an (clasa a 8-a) studiul limbii ruse, se lărgeste volumul cursului de literatură clasică și sovietică (inclusiv folclorul) în clasele V—VIII, de asemenea studiul matematicii, al fizicii (cl. V—VIII) al chimiei (VII—VIII), al biologiei (V—VIII), al geografiei (V—VIII), și îndeosebi al istoriei (care va începe din clasa a IV-a), ceea ce va asigura un nivel de pregătire mai înalt în cl. IX—XI.

Studierea limbilor străine va începe din clasa a V-a; se introduce un curs de „Bazele biologiei generale“ (cl. IX).

Planul de învățămînt pentru școlile cu durata de 8 ani prevede un număr dublu de ore destinate muncii practice și socialmente utile față de școlile cu 7 ani.

Lărgirea rețelei de școli serale (prin tură sau sezoniere) dă posibilitate tuturor tinerilor, ca și adulților, din producție să-și completeze studiile medii. Nivelul cunoștințelor căpătate va asigura absolvenților posibilitatea de a-și desăvîrși studiile de specializare în instituțiile de învățămînt superior. Experiența a arătat că cei mai buni studenți s-au recrutat din rîndul celor care s-au format sub înmîrirea binefăcătoare a muncii productive.

Reorganizarea procesului de studiu și de educare în instituțiile de învățămînt superior și în școlile medii de specialitate deschide noi perspective, investind școala sovietică — așa cum a arătat ministrul Învățămîntului superior și mediu de specialitate din R.S.F.S.R., V. Stolelov în ziarul „Sovetskaja Rossia“ din 26 august 1959 — „cu o importanță și nobilă sarcină“.

Bravo, România!

(urmăre din pag. 1-a)

vizitatori făceau comparații între expoziția românească și expoziția americană de la Sokolniki. Pe drept cuvînt ei subliniau că în timp ce expoziția noastră a fost concepută și realizată cu dorința de a oferi vizitatorilor o imagine exactă a realităților din România democrat-populară, realizatorii expoziției americane par a se fi călăuzit după criterii înguste, de reclamă și publicitate.

E ceea ce exprimă una din notațiile din cartea de impresii a expoziției noastre: „Expoziția face o impresie excelentă. Vă puteți mîndri pe drept cuvînt cu succesele voastre și împreună cu voi se mîndresc toate popoarele țărilor socialiste. Expoziția voastră e organizată în cu totul alt spirit decît cea

americană. Bravo!“ Semnează: Granad, muncitor bătrîn.

Zece mîini de moscoviți, ca și mulți străini în trecere prin marele oraș, se perindă zilnic prin pavilionul expoziției românești din parcul „Gorki“. Se opresc îndelung în fața panourilor care înfățișează dezvoltarea țării noastre, admiră calitatea produselor industriei noastre grele și ușoare, răsfoiesc cu plăcere cărțile românești, ascultă cu vizibilă incitare muzica noastră populară. La plecare fiecare dintre vizitatori duce cu sine o imagine concretă a plaiurilor românești. Alături de celelalte forme de legături dintre România și U.R.S.S., expoziția din parcul „Gorki“ este încă o punte între țările și popoarele noastre.

Victor Rusu

31 august 1959.

(Prin telefon)

conf. univ.
Tamara Gane

Nu-i un lucru prea ușor să pătrunzi în catacombele Odesei, dat fiind că intrările au fost, la vremea lor, ferite de ochiul lumii. Așa se face că intri, să spui, într-o căsuță de lemn de pe o stradă lăturnică, te echipezi cu o salopetă, încalți niște cizme înalte de cauciuc, îți iei un felinar și pătrunzi, printr-o trapă care se află în podea, în galeriile subterane.

Acestea sînt săpate într-o rocă de calcar, din care cu sute de ani în urmă, cu mult înainte de întemeierea Odesei, oamenii extrăgeau piatra necesară construcțiilor. Mai târziu, prin catacombele acestea s-au ascuns tot felul de oameni certați cu legea: ucigași, contrabandiști, hoți, care-și doseau aici prăzile pește și carne în timpul epidemiei de ciumă.

Odată cu dezvoltarea ideilor revoluționare în conștiința muselilor, catacombele Odesei au devenit un loc de reșugiu pentru activiștii politici. Aici au luat ființă primele tipografii clandestine, depozitele de armament și de literatură subversivă, iar în anii războiului civil ele au servit ca sediu Comitetului rațional de partid din preajma gări. În zilele Războiului pentru Apărarea Patriei, din catacombele Odesei porneau partizanii sovietici ca să dea lovituri de moarte jascăștilor.

În ultimul timp s-au făcut aici săpături arheologice care s-au soldat cu descoperiri foarte interesante. Astfel au fost găsite schelete de pești și păsări preistorice, care au ajutat la reconstituirea lumii animale de acum multe mii de ani. Astfel de fosile n-au mai fost descoperite nicăieri în U.R.S.S. sau în Europa răsăriteană și de aceea ele au reținut atenția tuturor biologilor, paleontologilor, geologilor și istoricilor din lume.

În timpul reconstrucției sălii instalațiilor tehnice de la subsolul unui mare imobil din Moscova, la o adâncime de trei metri, cupa escavatorului a întâlnit un obiect tare și, spre surprinderea celor de față, s-a constatat că e vorba de un os de dimensiuni extrem de mari. Ca să nu împiedice lucrările, oamenii se gîndiră să-l scoată, spîrgîndu-l în bucăți. Cîțiva școlari care se gîseau pe aproape au intervenit. Aceștia anunțară de îndată pe paleontologi, după ce în prealabil instituiră o pază strașnică lîngă osul cu pricina.

Venind la fața locului, savanții constatară că e vorba de un os de doi metri lungime, din scheletul unui mamut, care trăise în perioada „marelui îngheț”, adică acum vreo 15 mii de ani.

După cum se știe, mamuții atîngeau o înălțime de patru metri și o lungime de peste cinci metri. Odată cu retragerea ghețurilor spre nord s-au retras și mamuții; iată din ce cauză în regiunile nordice au fost descoperite atîtea schelete ale acestor strămoși ai elefanților de azi. În afară de oase de mamut, la Moscova s-au mai găsit pînă acum oase de cerb din regiunile nordului, precum și de alte animale care au trăit cu mii și mii de ani în urmă.

Aviația — azi și mîine

Nu există astăzi alt mijloc de transport care să poată sta alături de transportul aerian, în privința ritmului dezvoltării și a popularității lui crescînde. În 1958, numai cifra care indică sporirea traficului de călători din Uniunea Sovietică a egalat volumul total al transporturilor din 1956, iar pe anumite linii avioanele au transportat chiar mai mulți călători decît trenurile.

Uniunii Sovietice îi revine cîntea de a fi inaugurat era aviației cu reacție pentru călători. La 15 septembrie 1956 a fost deschisă prima linie regulată de avioane cu reacție între Moscova și Irkuțk.

Introducerea marilor avioane cu reacție constituie un factor esențial în sporirea traficului de călători și a traficului de mărfuri. Alături de binecunoscutele TU-104 A și TU-104 B, au fost puse apoi în circulație turbopropulsoarele IL-18 și AN-10, cu 80 pînă la 100 de locuri. În curînd, va efectua curse regulate pe anumite linii

urialeș avion intercontinental TU-114. Mai multe avioane de acest tip ar putea înlocui toate expresesele de pe linia ferată Moscova-Vladivostok. E bine să amintim că TU-114, care dezvoltă o viteză de 750—800 km pe oră, parcurge distanța dintre aceste două orașe în 9 sau 10 ore fără escală, în timp ce unui tren îi trebuie 8 sau 10 zile.

Se poate spune că în momentul de față aviația civilă sovietică trece printr-o adevărată perioadă revoluționară. Numai în cursul ultimelor cinci luni, societatea „Aeroflot” a introdus pe mai bine de 20 de linii mai importante, avioane turboreactoare și turbopropulsoare.

De altfel, în clipa de față „Aeroflot” are cel mai mare parc de avioane turboreactoare și turbopropulsoare din lume. Planul septenal prevede construirea și modernizarea unui număr de 90 aerodroame. O deosebită însemnătate este acordată dezvoltării mijloacelor de transport care leagă orașele de aeroporturi.

În același timp se dezvoltă rețeaua liniilor aeriene externe ale Uniunii Sovietice. În 1958, de exemplu, „Aeroflot” a încheiat acorduri pentru comunicații aeriene directe cu cinci țări, printre care India, Franța și Belgia.

Astăzi U.R.S.S. are comunicații directe pe calea aerului cu 23 de țări. Avioanele sovietice de transport efectuează curse regulate aproape spre toate capitalele țărilor europene precum și spre multe capitale din Asia.

Pe de altă parte, Uniunea Sovietică a încheiat acorduri de colaborare comercială cu un număr de mari companii aviatice din străinătate. Pe baza acestor acorduri, „Aeroflot” poate elibera bilete pentru orice punct al globului.

Dar știința și industria sovietică se dezvoltă într-un ritm atât de rapid încît e greu să se prevadă de pe acum locul pe care îl va ocupa aviația civilă pînă la sfîrșitul septenaliului.

În cursul următorilor zece ani, vom vedea probabil avioane construite pe principii absolut noi.

POȘTA REDACȚIEI

Ion Gh. Stănescu — București, I. Tucheac — Timișoara, N. Stroescu — Valra Dornei: Adresați-vă unei reviste literare.

Ecaterina Stăni — Oradea: Scrisoarea dv. a fost tradusă și expediată actriței sovietice.

Iosif Gheție — Satu Mare și Nicolae Ionescu — Galați: Rubrica noastră „Vor să corespunde” publică numai adrese din U.R.S.S. Pentru adresele care vă interesează puteți scrie revistei „Tineretul lumii” — ediția în limba romînă — București, Piața Științei nr. 1 sau redacției centrale Benczur-ulca 34, Budapesta VI — R. P. Ungară.

Ing. Greciuc Titus — Mediaș: Pentru a obține informațiile care vă interesează, adresați-vă direct Institutului oftalmologic „Filatov” — Odesa.

ORIZONTAL:

1) Ban cu cîntec — Sămînță de... sport
2) Căței... comestibil — Glumă moldovenească 3) De la răsăritul și pînă la apusul soarelui — Gata pe jumătate! — Mic sclav, mare bucluc! 4) Le cîntă un actor... cu părul lung — Soare de import 5) Tratat pentru... mișcarea apei! — Se agată... în Banat 6) Aprins! foc! — Menajerie pe valurile mării 7) Si sucit! — Bun nesîrșit! — Decamtru pătrat 8) Strînsă apropiere — Zar... pipernicit! 9) Deși s-au ieșit, e indicat să fie consumate cu măsură — Totuși e un... cadou! 10) Acuz! — Verbul lui Hamlet — Fructe... radiofonice 11) Graiul ei este... o floare — Autorul piesei „Arcul de triumf” 12) Motiv de încurcătura (sing.) — Un artist instrumental.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

VERTICAL: 1) Una din cele șapte arte — Zgirciți 2) Birlic... la plural — Folosit 3) În port! — Unul de pe Criș — Tata îl are de două ori! 4) Luna cînd fructele au savoare — N-o căutați la Veneția! 5) Despic... un pește — Vapor! 6) Zece — Covrig de sfoară (pl.) — Băi nesîrșite! 7) Ulise se recomandă lui Polifem — Dansul din balet! 8) Itinerar la început! — Continuare 9) Teatru... ucasă — Personaj de jolclor 10) Aci se bea la botul calului — Papagalul din țară! — Mișcări coregrafice 11) Cîmp semînat — Ramura din... Humulești 12) Tatăl... jului risipitor — Inventat.

Știința și previziunea viitorului

(urmăre din pag. 5-a)

unor noi războaie și exterminării în masă a oamenilor. Vorbînd despre posibilitatea folosirii energiei atomice în scopuri militare, D. Thomson arată că viitoarele războaie „vor provoca ceva mai mult pierderi de cît războaiele din trecut! apropiat”. Dar afirmația este fundamental greșită, e o rătăcire cit se poate de primejdioasă. Dezvoltarea științei îngăduie să se creeze asemenea mijloace de distrugere încît însuși viitorul civilizației depinde acum de împrejurarea dacă războiul va fi sau nu va fi izgonit din „tradiția” practicii omenești.

„Caracterul catastrofal al războiului nuclear este un factor nou în istoria omenirii”, observă pe bună dreptate J. Bernal în lucrarea lui. „Odată cu apariția bombei cu hidrogen războiul a atins limita capacității de distrugere. De acum încolo nici o acumulare de armament nu mai poate depăși această limită. Rezervele de bombe atomice și cu hidrogen, de avioane și rachete pentru transportul acestora, sînt suficiente spre a șterge de pe fața pămîntului toate orașele mari, iar exploziile ar putea radioactiviza în așa măsură atmosfera încît orlce ființă vie să fie ucisă sau grav contaminată, iar generațiile viitoare, dacă evident, ar mai fi, să aibă enorm de suferit”.

De aceea omenirea trebuie să înlătore războiul, exploatarea, discriminarea rasială și socială din viața societății. Căci numai atunci succesele înregistrate de științele naturii vor servi o adevărată interesesele omului. Această problemă și-a găsit o soluționare teoretică încă la mijlocul veacului trecut în opera lui Marx „Sociologia lui Newton”, iar acum capătă o rezolvare practică.

Sub conducerea Partidului Comunist, poporul sovietic a plasat socialismul pe orbita istoriei mondiale, așa cum a plasat pe orbita soarelui racheta cosmică. Nu există forțe în lume care să poată abate din cale socialismul în trecere spre comunism. Previziunea lui Engels despre înflorirea științelor naturii după instaurarea socialismului, a fost tradusă în viață. Nu trebuie însă să uităm că aceste „minuni” sînt rezultatul activității colective a oamenilor.

În zilele noastre, în epoca triumfului unor mari descoperiri științifice, societatea socialistă afirmă idei conducătoare în dezvoltarea științelor naturii. Traducînd în viață tezele teoretice ale marxism-leninismului, Partidul Comunist conduce întreaga activitate a societății noastre, canalizînd pe același făgaș, în conformitate cu nevoile societății, și științele naturii. Planul septenal al construcției desfășurate a comunismului, ca și planurile noastre cincinale anterioare, sînt, în primul rînd, un produs al științelor sociale; științele sociale sînt acelea care determină orientarea și problematica științelor naturii și tehnice.

★

Știința contemporană a intrat într-o etapă în care i se pune în față problema unor mari sinteze. Nu trebuie însă să credem că înainte a existat o epocă exclusiv analitică și că acum am intrat într-o epocă exclusiv de sinteză.

Dezvoltarea practicii omenești a răsturnat de mult barierele care existau înainte între diversele discipline ale științelor naturii. S-a constatat că matematica, fizica, chimia și biologia se întrepîtrund și că pînă la urmă alcătuiesc un singur tot. În același timp trebuie să avem în vedere că toate marile descoperiri ale științelor naturii sînt și un produs al evoluției sociale. O anumită metodă de producție, pe baza căreia se dezvoltă științele naturii, poate exista numai în cadrul unor raporturi sociale bine determinate. Iar cu cît societatea înaintează mai mult pe calea dezvoltării ei, cu atît cresc cerințele ei față de științele naturii. Astfel, societatea socialistă ridică problema unei sinteze organice a științelor privind societatea și a științelor privind natura, problema unei mai strînse unități, a unei mai profunde întrepîtrunderi a acestor științe.

Marx, Engels și Lenin au fost de părere că științele naturii și științele sociale alcătuiesc în ultima instanță un tot, influențîndu-se reciproc.

Se-nțelege, asta nu înseamnă că vor dispărea toate hotarele dintre științele sociale și cele ale naturii, dat fiind că fiecare are un obiect specific și o legitate specifică, dar vor fi înlăturate în mod definitiv barierele și antiteza existente între științele naturii și cele sociale, realizîndu-se în cele din urmă unitatea lor organică.

acad. A. Deborin

In curînd pe ecranele cinematografelor PATRIA și BUCUREȘTI

O producție în culori a studioului „A. Dovjenko” din Kiev.

Dragostea nu se cumpără

Scenariul: A. SIAN, N. KRASIA.
Regia: K. KRASI, I. LISENKO.
Imaginea: I. ȘEKKER.
Muzica: P. MAIBORODA.

Distribuția: G. OSTAȘEVSKI, D. RITENBERGS, V. GRIDININ, D. STOLEARSKAIA, D. MILIUTENKO, I. KOSTINCENKO, G. BESKARAVAINII, A. HVILEA.

Incheind ASIGURARI DE VIATA LA ADAS

dati dovada de

PREVEDERE realizati

ECONOMIE participati la

TRAGERILE LUMARE DE AMORTIZARE

